

Nro. 46.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

[Költ Betsben Juniusnak 9-dik napján 1795.
esztendőben.

B é c s.

Melly nagy hívséggel viseltessenek a' Fels. Aus-
triai Házhoz közönségesen, és mostan uralko-
dó F. Királyunkhoz különösen a' két Magy. Hazának
igaz fiai, mind más történetekben, mind a' jelen-
való költséges hadakozásban sok jelekkel ki nyi-
latkoztatták. Leg közelebb a' *Nagyagt* arany és
ezüst termő bányáknak gondviselői és igazgatói
1799-ik esztendőnek végéig, minden interes nélkül
50000 forintot ajánlottanak Ő Felségének, melly
követésre méltó tselekedeteket nemcsak kegyel-
messen venni, hanem azon arany és ezüst bányák
fő igazgatójának *Wildburg* úrnak, hozzája való ke-
gyelmességét ki jelenteni méltóztatta Ő Felsége.

*A' Magy. Könyvszerzőknek, Könyvárosoknak és
Könyvkötőknek Tanúságokra.*

A' ki nyomtatandó irásoknak, és metztetendő réz Tábláknak Censurája, avagy meg vizsgálata végett, a' Német Birodalmokra nézve fent álló Rendelések következő czikkelyekben tették a' Bétsi Diariumban mindeneknek tudtára ö Felsége parantsolattyából: 1.) A' titkon be hordatni szokott dolgokra tett büntetés alatt senkise mérészellyen, a' harmintzadóknak és könyvvisgáló hivatalnak el kerülésével, és annak engedelm nélkül, el adni való könyveket bé hozni. — 2.) A' melly könyváros meg tiltatott, vagy czédula által szorossabb határ közé szorítatott könyvet, könyvetskét avagy nyomtatott írást engedelem nélkül, mellyet egyedül a' Cs. K. Directorium, a' tartományokban pedig, a' tartománybéli kormányzék a'ltat, el ad, az első esetben minden nyomtatványtól 50 forintra, a' második esetben pedig ezen bífságon kívül, mesterségének vagy kereskedésének el veztésére fog büntettetni. — 3.) A' Revisoratusnál meg hagyatott meg tiltatott könyveknek minden nyomtatványait ki kell a' könyvkereskedőknek a' Cs. Királyi tartományokból hat hólnapok alatt küldeni, külömben minden nyomtatványai confiskáltatni fognak. Hogyha egyik vagy másik esetben meg akadályoztatna az ezen rendeléseknek bé tellesítetése, tartoznak vagy a' tulajdonosok, vagy az adminisztrárok azon akadályokat bé jelenteni, a' midön ez a' meg határozatott idő 3 vagy 6 hólnappal meg fog töldatni. — 4.) Egy könyvnyomató se mérészellyék, a' manuscriptumnak, mellyet olvashatóképen, hiba nélkül páginálva, és fejr margónak hagyásával kell le írni, a' Revisió hivatalnál való bé mutatása, és a' könyvvisgáló hivataltól nyerendő engedelem nélkül, valamit nyomtatni. — A' melly engedelmet nem magok az könyvvisgálók fognak adni, és az ő általok engedtetett Ad.

mittitur sem léfzen elegendő e' végre; hanem a' Censura dolgában szükséges rendtartás és manipulatio végett, szükség; hogy a' Revisor is reá tegye maga nevével együtt az *Imprimaturt* vagy ezen hozzá adással *Omissis deletis*, vagy a' nélkül, vagy más hozzá adással, vagy bizonyos meg határozással. Hogyha valaki az *Imprimatur* nélkül valamit ki nyomtat, nemcsak minden nyomtatványai confiskáltak, és hafzon vehetlenné tétetnek; hanem e' mellett mesterségének elvesztésére; és minden folyamatban lévő nyomtatványtól 50 forintra fog birságotlatni; sőt ha a' pénzt le nem tehetné, vagy árestomra, vagy más büntetésnek nemére ítéltetni, semmit nem használván ez a' ki fogás, hogy ő a' nyomtatványokat el nem adta, hanem el tserélte, vagy el ajándékozta, vagy az egész nyomtatást idegen tartományba küldötte, s a' t. 5.) Minden manuscriptumot két hasonló írásban kell bé adni, mindazáltal a' tárgynak minémusége, az írónak tulajdonságai, és más körülállásokhoz képest, lehet, vagy a' Cs. Királyi Directóriumnál, vagy a' tartománybéli kormány széknél a' kéttős exemplárban való bé adástól fel szabadítást kérni. Az illetén engedelemnek meg nyerése után szükséges mind a' manuscriptumot, mind annak egy nyomtatványát vastag tábla papirosba bé kötve; a' revisio hivatalnak bé adni, mellyben hogyha valamely engedelem nélkül való változtatás lenne, kivévén a' jó írásban, és stylusban történt hibáknak, avagy az értelmeknek meg jobbítását, családsgának fog tartatni, és mint kéz akartva való meg hamisítás keményen meg büntetni. 6.) Minden, a' ki maga költségére, vagy számára valamely könyvet, avagy kissebb írást ki nyomtatni akar, akár könyvnyomató, akár könyváros, akár könyvszerző légyen az, köteles léfzen a' Censurába bé adatandó manuscriptumnak eleire nevét, rangját, és lakó helyét fel jegyzeni, vagy pedig, hogyha már ki nyomtatott könyvet akar jobban ki nyomtatni, az originálisi által ad-

ni. A' melly iráson avagy könyvön ezen parantsoltatott jeleik nem lésznek, bé nem fog a' Revisio hivatal által vétetni. 7.) Senki se vigye maga a' Censorhoz a' manuscriptumot, se tőle el ne vigye; hanem egyenesen a' Revisio hivatalnál adja azt bé, 's attól vigye el a' decisummal. — A' melly irás ilyen úton nem megyen, azt se bé ne vegye a' Censor, sem a' censura után, a' Revisio hivatalon kívül másnak ne adja. Senkinek se legyen jussa könyvének, avagy irásának Censort választani, avagy a' Revisio hivatalnál azt a' ki fogást tenni, hogy a' manuscriptum ehez, és nem ama Censorhoz tartozzék. Senkinek szabad nem lészzen vagy személlyesen, vagy más által a' Censorra járkálni, és vagy kérései, vagy más mód által a' Censurát siettetni; hanem mindennek tsendesen el kell várni a' munkájáról teendő végzést, és minden ellenkezés, és a' Censoroknak, és Revisio hivatalnak sértegetése nélkül, melly a' véteknek grádusához képest meg fog büntettetni, annak magát alája vetni. 8.) Mindenkor, mind az új munkáknak, mind a' már nyomtatásban lévő munkának újjobban való nyomtatására írott jelentéssel, és a' munkának a' Revisio hivatalnál való bé mutatásával, az *Imprimaturéért*, vagy *Reimprimaturéért* engedelmet kell kérni, mellynek meg nyerése előtt, sem a' manuscriptumot, sem a' nyomtatásban lévő könyvet nyomtatásba bé adni nem szabad. 9.) A' ki valamit titkon nyomtat, és nyomtatatt, a' büntetésről hozott törvények szerént vétkes lészzen, és így méltóvá teszi magát azon büntetésekre, mellyek az illyetén irásokra hozattattak a' törvény által. 10.) Senki se mérézfellyen egy olly munkát, a' melly a' C. K. Birodalombéli Revisio hivatal által meg nem engedtetik, nyomtatás és közönségessé tétel végett, az Országból ki küldeni. Az ezen törvényt által hágó, botránkoztató irásának grádusa, avagy ha motskolódó irás, a' meg motskoltatott személlyeknek meg sértetésekhez képest illendöképen meg fog büntettetni. Ez a' ki fogás, hogy hi-

re nélkül ment ki a' manuscriptum a' kezéből, vagy hogy az ő tudásán és akaratyán kívül nyomtatott ki más tartományokban, tellyességgel bém fog vétetni, mivel senkinek nem szabad a' Birodalombéli Censura által meg nem engedtetett manuscriptumot, sem mással közleni, sem pedig másutt ki terjeszteni. 11.) Senkinek sem szabad titkon könyvel kereskedni; az engedetlenek nemcsak minden könyveiket el vesztik, hanem e' mellett az illetén erköltsöket rontó, vallással ellenkező és a' Státusnak veszedelmére czélozó könyveknek minémüsége szerént keményen meg fognak büntettetni: sőt ha idegen tartománybéli, az Országból is ki üzetetni. 12.) Senkinek a' törvényes könyvnyomtatókon kívül könyvsajtókat, és könyvnyomtató betűket tartani nem szabad. Minden könyvnyomtatóknak, mesterségeknak elvezése, nyomtató eszközeiknek confiskációja, és a' környülállásoknak minémüségekhez képest pénz avagy testbéli büntetés alatt meg tiltatik, hogy távollévő, titkos, és rejtek helyekben semmi könyvnyomtató sajtókat fel ne álitstsanak, és semmit is titkon se ne szedessenek, se ne nyomtassanak. 13.) Az eddig való rendelések a' réz metztésekre, landkártyákra, prospectusokra, várásoknak, váraknak, határoknak, és tengeri partoknak le rajzolásokra is ki terjednek, mellyeknek originálisokat, és le rajzolásokat a' ki metzés előtt bé kell a' Revisio hivatalnáladni, és a' Censurának engedelmét el várni. A' ki ezt nem mivel, hasonló büntetéssel fog a' fellyebb valókkal meg büntettetni. 14.) A' ki el adó könyveinek lajstromát az újság levelek mellé ragasztani, vagy pedig más módon nyomtatás által közönséggé tenni kívánja, szükség a' ki hirdetés előtt leg alább két nappal az ilyen jelentést kettős kéz írásban bé adni; az ilyen könyvek lajstromát tisztán, és olvashatóképen le érni, a' könyveknek titulusát, a' könyvszerző nevét, a' nyomtatás helyét, és elzendeit fel jegyzeni, és minden illetlen öfzve zavarodását a' munkának p. o. a' vallásról szolló

munkáknak az ellenkező nemű könyvvel való öztve elegyítését el kerülni. Hogyha az illetén könyv lajstromokra az *Imprimatur* bizonyos meghatározás alatt tétetik, tehát minekelotte a' nyomtatás tökéletességre menne, szükség lészzen azt még egyszer a' Revisio hivatalnak bé adni, és azt a' ki töröltetett cikkelyeknek ki hagyatásáról meg győzni. 15.) A' midőn a' könyv kereskedők az el adatandó könyveknek lajstromát a' Revisio hivatalnál bé adják, szükség lészzen az abban tállatandó meg tiltatott könyveket annak által adni, e' pedig ki ne adja azokat mind addig, míg a' tulajdonos olly árost nem kap, a' kinek különös engedelme lejénd azoknak meg vételekre, avagy míg alkalmatosság lészzen azoknak az Országból való ki küldetésekre. A' melly könyv a' vallással, jó erköltsökkel, a' Státussal ellenkezőnek, motkolódónak, másokat sértegetőnek tállatdik, azt sem másoknak meg venni, sem az Országból kiküldeni szabad nem lészzen, hanem más módot kell a' Revisio hivatalnak annak ki irtására keresni. 16.) A' melly könyváros, vagy magános személy meg tiltatott könyveknek meg vételére való engedelmet kér, igazán jegyezze fel a' nevé, s ne méreszellyen az engedelem czédulára más meg nem engedtetett könyvet is fel írni; a' ki vagy az elsőbb, vagy az utolsóbb parantsolatot által hágja, 50 forinttra fog büntettetni, ha pedig meg nem fizetheti, minden forintért egy napot tölteni a' tömlőtzen. 17.) Valamint a' Revisio Hivatalnál lévő személyek kötelesek hivatallyaikat bé tellyesíteni, és minden haszontalan halogatás nélkül a' kéro't el igazítani: hasonlóképen az is, a' kinek a' Revisio hivatalnál dolga lészzen, köteles azon hivatal tagjainak illendő betsületejeket meg adni, minden illetlen szóktól, veszekedéstől magát meg tartóztatni, semmit titkon el nem venni. A' ki magát meg sértetnek lenni gondollya, jelentse a' Betsben lévő Cs. Kir. Directóriumnál, vagy pedig a' tartománybéli kormányzóknak.

18.) Minthogy ennek a' közönséges rendelkezésnek fő vége az, hogy egy részről minden mentegető tudatlanság, és meg határozatlanság; más részről pedig minden titkos utak és zúrzavarak el háritassanak: minden köteles azoknak engedelmeskedni, és azokat mind a' jelenlévő könyvnyomtatóknak, könyvárosoknak, réz tábla metzőknek és más Censura alatt lévőknek tudtokra adni, mind azokkal, a' kik jövendőben azon életnek módjára adják magokat, közleni. Ki adatott *Betsben* 3-ik *Junii* 1795-ik esztendőben.

Frigyes Belgyiom.

Siexes és *Reubell* Fr. nemzeti képviselők, a' Hollandiai respublikával való szoros alliantziának végbe vitele után, vissza mentek Párisba. A' Hollandiai tartománynak képviselői egy különös Commissiót állítottak fel az ifjúság nevelése és tanulása végett. — Kemény parancsolatot hirdettek ki a' Hágai Karok és Rendek a' közönséges tsendesség meg háborítói ellen, valamint a' principistáknak a' patriótákat, úgy ezeknek amazokat sem szóval, sem tselekedettel meg sérteni nem szabad. *Haersolde* és *Huber* polgárok választatnak a' Batáviai szabad respublika (így nevezetik már most a' Frigyes Belgyiom) kintstárának gondviselőivé, és kormányozóivá. Még most is sok stábális és fő tisztek botsáttatnak el a' respublika szolgálattyaából, és az egész ármádia új lábra tétetik. A' Frantzia északi ármádia, 25 ezer embert ki vevén, ki fog költözni a' Frigyes tartományokból, mindenikben nagy szüksége lévén a' kenyérnek és a' pengő pénznek; ellenben Fr. assignatákat és Hollandiai recepisséket mindenütt bőven lehet látni. A' mint előre is gyantani lehetett, nem jó szívvel szenvedti a' Petersburgi udvar a' Hollandiai helytartó Fejedelemségnek el töröltetését, és a' Batavusoknak Frantziákkal való szoros szövetségeket. Ezen indulattyaát már is ki nyilatkoztatta a' Hágában lévő Orosz

követnek *Noojhoff* úrnak onnan lett vilzfza hívása által, a' ki a' múlt hólnapnak 20-ikán, minden bűtsú vétel nélkül oda hagyta az Európai követek szokott lakó helyét *Hágdé*. Kétség kívül való dolog, hogy az Orosz Birodalom N. Britannia-val szoros szövetséget kötött, és 12 linea hajót mondatik az Anglusok segítségére küldeni, melyek nem sokára meg fognak a' Baltikum tengerben jelenni. Amsterdami levelekből olvassuk, hogy az *Algiriai Dey*, az az, Fejedelem hadat izent a' Spanyoloknak. — Ugyan ott, t. i. Amsterdamban 60 személyt választott a' polgárság jövedébeli nemzeti képviselőinek, kiknek neveiket ki is hirdettette a' nép előtt. A' Fr. republikával szerzett allianziát is közönségesé tétettek, minden közönséges piatzokon a' városnak tinoknokjai által, a' melly alkalmatossággal egynéhány Frantzia tisztok és katona őrizet is jelen voltak. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Frantzia és Batáviai szabad republikák közt kötött szoros allianziáról illetén gyökeres jegyzéseket olvasunk, egy Májusnak 19-ikén költ Amsterdami levélben: "A' mi republikánk és Frantziák közt szerzett *offensiva* és *defensiva* allianzia az újításokat kedvellő emberekben igen nagy örömet, az Orániai ház barátinak pedig mely bánatot és szomorúságot okozott. Az elsőbkeknek örömök annyival nagyobb volt, mivel már annakelőtte sokan azt híresztették, hogy tsak azért kívánunk annyit tőlünk a' Frantziák, hogy a' velünk való szoros egyességet el hárihassák, és alkalmatosságot adhassanak a' Prussiai királynak a' helytartó Fejedelem ügyének fel fogására. Ez a' hír már most egészlen meg czáfoltatott a' végbe ment allianzia által. Az is tudva lévő dolog volt, hogy sok részről igyekeztenek ezen egyességnek meg akadályoztatásában, de sem egyik, sem másik el nem érhetette fel tételét. Ide járúl még az is, hogy a' Frantzia nemzeti képviselők *Walcheren*-nek, *Südbeyeland*nak, *Hertzogenbuschnak*, *Es-*

gen-Op-Zoomnak és Brédának kivánságától el állottak, 's kevesebb hadi költséggel elegendenek meg, mint hallatott eleinte. Azt is ide számlálván, hogy már most, az úgy nevezett patriótáknak kivánsága szerént, respublikánknak szabadságát és mástól való nem függését meg esmérték, a' helytartóságnak, és nemességnek el töröltetését magokra valalták: könnyen lehet képzelni, hogy a' mostani környulállások közt oka vagyona' patriótáknak az örvendezésre, a' két rozfíz közt, a' kissebnek lévén helye, az az, kézzebbek vóltak néhány örökségeiket fel áldozni, mint sem az egész respublikát, mint a' Fr. fegyver által el vétetett tartományt örökre el veszteni. "

A' melly nagy öröme vagyona' történeten a' patriótáknak: épen olly nagy, sőt még nagyobb az Orániai ház barátinak szomorúsága, sokkal több akadályok lévén már most a' helytartóságnak vilzfza állítására, mint annakelőtte, a' melly akadályokat egyedül a' Frantziák ellen öszve szövetezett hatalmasságoknak ereje fordíthatna el. De akármi légyen e' tárgyról a' fatumnak könyvében el végeztetve, bizonyos dolog, hogy ezen új alliántzia által minden Frantziák által öszve szövetezett hatalmasságok ellen hadat indított respublikánk, Anglia ellen pedig örökösen, valamennyifzer a' két nemzet közt háborúság lejénd. Illyenképen örökre el veszítettük a' N. Britanniai kikötő helyekben le árestáltatott hajóinkat, és ki tudja, mitsoda vége lészzen a' Szárdiniai, Nápolyi, Spanyol és Ausztriai kikötő helyekben való kereskedésünknek? Miként fogja venni az Orosz Birodalom ezt az alliántziát? Kétség kívül most már az Anglusok is rabló hajókat fognak ki készíteni a' napnyugoti Indiákra, Amerikába, Levantéba, a' közép és Német tengerekre menendő hajóinknak el rablására. Mivel finantziánk is kiüresítetett, és a' Frantziáknak fizetendő 100 millió miatt nem is egy könnyen fog virágzó állapotban lenni; a' nékiek igirtetett 12 linea hajók-

nak és 18 fregattáknak ki készítetések is sok időre fog haladni. — Kereskedésünk is alább fog szállani, olly szabad lévén a' Rénus, Maas, Scaldis és Hont vizein a' hajokázás a' Frantziáknak, mint a' Batavusoknak, és a' *Kliffzingai* kikötő hely iránt tétetett rendeléseket könnyen kedvetlen következesek követhetik. Már most egészlen urai a' Frantziák a' Scaldis ajtainak. — Enneikutánna hadi seregeinknek is mindenkor készen kell lenni, minthogy ha kívántatik, felét a' Frantziák szolgálattára kell adni. “

“Utólyára, noha a' Fr. nemzeti képviselők néhány tollunk eleinte kívánt tartományainkat kezünknel meg hagyták: még is mindazáltal *Flandriának*, *Mastrichtnak*, *Venloznak*, és *Venlootól* délre a' *Maásnak* mind két partyán fekvő birtokainknak el vesztése érezhető kárt okoztak republikánknak. — Tekintsük meg tsak a' Landkartyákat, majd tapasztalni fogjuk, mennyire öfve szorított legyen kereskedésünk. — *Mastrichtnak* bírása a' Német Birodalommal való egyeségünkre nézve igen fontos volt — és ha igaz, hogy a' közönséges békességben annyi földet fogunk nyerni, mint a' mennyit el vesztettünk: szivünköl kívánnjuk, hogy ezen reménylett új keresményünknek olly fekvése legyen, melly által mostan szenvedett kárunk némelly részben ki póltassék. Némellyek úgy gondolkoznak, hogy ez az új keresmény a' Lüttiçi püspökségből fogvalasztatni. —

“Még most nem tudatik, meg fogják é a' Frantziák a' nálunk tett requisitióknak arrát fizetni, vagy a' nékiek adatandó 100 milliomból le húzni, avagy nem? Sokan reménylik, hogy le fog abból húzatni. — Itten épen nem tsudálkoznak azon, hogy az egyesítetendő Frantzia és Hollandiai armádiát Fr. vezér fogja kórmányozni, hanem a' vala még is a' reménység, hogy az égyrészt flotta Hollandus admirál vezérlésére fog bízattatni. s a' t. “

Olasz Ország.

A' Párisi Conventnek decretuma szerént, a' Nizzai Grófságban is fel jegyzettek az oda való Terroristáknak neveik, mindnyájan meg fosztattak fegyvereiktől, és hivatalyaiktól, sőt a' nevezetesebbek el fogatván őrizet alá tétettek.

Pedemontziumban közönségesen beszélik, hogy a' Spanyolok is békességre léptek a' Frantziákkal. Perpignánból iratik, hogy rövid idő múltán kifog az hirdettetni — Akármint legyen a' dolog, elég az ahhoz, hogy a' Pyrenéusi ármádiához küldetett nemzeti képviselő *Bourgoin* polgár, a' Madridi udvar hivatalyára Figuerásba ment, és most is ott múlat.

A' *Touloni* kikötő helyben éjjel nappal készítetnek az új hadakozó hajók, azok pedig, a' mellyek az Anglusokkal való tengeri tsatában meg sebesítettek, meg újítatnak, mellyből azt jövendőlik némellyek, hogy ebben az esztendőben sem leszzen vége az Anglusok és Frantziák közt való háborúságnak, kiváltképen már most, egynéhány Hollandus linea hajókkal és fregattákkal öregbitetvén a' Fr. tengeri erő.

A' Livornói tudósítások meg tzáfollyák a' Marókkai Császár, és Ragusai respublikátska közt támadott háborúságról eredett hirt, sőt inkább azt beszélik, hogy *Tangerbe* menvén a' Ragusai követ, a' szokás szerént ágyú lövés tisztességével fogattatott, és a' *Tangeri* all-kormányozó, a' hajó seregeknél lévő tiszték által a' Velencei Consul palotájába kisírtetett.

A' Felséges Nápolyi király ismét meg hofszabbította a' pártosok eránt ki hirdettetett kegyelmességének idejét, úgy hogy, a' kik az alatt magokat meg jobbittyák, más czimborás társaiakat ki jelentik, magok vallást tesznek gonosz fel tételekről, és viszta mennek hazájokba, hogy ha még téréseknek bizonyos jeleit adándják, és

ezután tsendesen viselik magokat, semmi bántódások nem lészzen.

Elegyes Tudósítások.

Két Frantzia nemzeti képviselők, úgy mint *Merlin* és *Cavagnak* hozzászóló konferenciát tartottak *Oggersheimban* egy Német Országi Fejedelemtől követjével; kétség kívül a' békesség volt tárgya. — *Worms* és *Manheim* környékén sok Frantziáság gyűllt öszve, úgy hallatik, hogy által akarnak a' Rénus vizén jönni *Koblenz* körül, a' hova igen sok tábori hidak küldettek *Manheimből*. — *Achen* városában igen nagy zenebona volt *Aprilisnek* végén a' lakosok és Frantziák közt, az utólsóbbak minden ezüst portékát ki akarván vinni a' templomokból, az ezen dolgon meg bosszónkodott nép öszve futott, 's öszve kapott a' Frantziákkal, a' melly alkalmatossággal mind a' két részről sokan meg ölettek, és meg sebesítettek. E' miatt 200 polgárok hányattak tömlőzre. — *Hyberniában* alattomban való béke telenség uralkodik, *Grattán* úrnak 50 ezer font sterlingből álló ajándékot vittek a' Katolikusok. — Ezen Országnak tengerre fekvő határain kordont fognak az Angliai seregek vonni. — Lord *Carhampton* a' Hyberniai seregeknek fő kormányzója tellyes hatalmat vett a' Királytól olly katonai rendeléseknek tételére, a' minémüeket a' jelenvaló, és előre nem látható környülállások kívánának. — A' *Mediolánumi* klastromok, és egyházi fundációk egy milliót ajánlottak Ő Császári Felségének az ideai táborozás szükségeire. A' *Bázelben* lévő Spanyol követ gyakorta való konferenciát tart *Barthelény* úrral. *Osnabrückben* nagy vendégséget adott *Möllendorf* Feldmársál a' Prusziái Király, és Frantzia nemzet közt végbe ment békességnek meg inneplésére, mellyre a' Hannoverai hadi tiszteket is hívatta, de ők bizonyos okokra nézve meg nem jelenhettek. Az *Ostendei*, és *Nieuporti* kikötő helyeknek meg újításokra pa-

rantsolatot vettek a' Frantziák. — A' *Brabantzi-ai Flandriának* tengerre fekvő határai is meg fog-
nak erősíteni. — A' Császári Királyi armádiának
számára igen sok gabona hordatik *Frankfurt* kör-
nyékére. — *Hardenberg* Prussus minister gyakor-
ta való conferentziát tartott *Pichegrü* Generállal,
Merlinnel és *Barthelémivel*. — B. *Bartensteint* vá-
lasztotta ki, a' Fels. Császár a' Német Birodalom
részéről azon congressusra, melly a' Frantziákkal
való békességes trakta végett projectáltatott. —
Nem *Galló Marquis*, hanem *Castel-Cicaló* hertzeg
lett *Acton* Generál helyett a' Nápolyi Királynak
fő ministerévé. *Nápolyban* még most is sok gya-
nús személlyek fogattatnak el, nem régiben *Ca-
sanzkó* hertzeg is el tsípetett, kinek irásai közt
sok gyanús levelek találtattak.

Magyar Ország.

Pestről 3-ik Junii Szomorú játék! Ma ismét,
reggeli 6 és 7 óra közt, azok közül a' bünösök közül,
a' kit magokat a' tudva lévő titkos pártütő tár-
saságba egyelíteni mérészlették, két ifjú végezte-
tett ki a' hóhér pallosa által ez életből. Az el-
sőbb *Szólarcsék Sándor*, az utolsóbb *Ösz Pál*, a'
kinek apologiája, és más versbéli irásai is a' Fels.
Septemvirális Táblának sententziája szerént, a'
hóhér által meg égettek. Mire nem viszi az éret-
len ifjúi gondolat az embert? Bóldog a' ki ma-
gát a' roszfz társaságtól el vonnya, és magának,
maga rejtek szobájában, hasznos és épületes köny-
veknek olvasásával mulatságot talál.

Egy hazáját, nemzetét, és felebarátit igazán
szerető jó hazafi, és Pesti polgár, illetén tapasz-
talásból folyó intést kívánt a' Magyar Kurirba bé-
iktatni.

„Ki gondolta volna, hogy a' Magyar Kaná-
hánban, mellyben 1794-ik éltendőben, Aprilis
hólnapjában, a' búzának Pesti mérője 15' s 17 ga-
rasokon ment, sőt önpön magoknak az adóknak

kellett vevőket keresni, ki gondolta volna; mor-
dom, hald meg polgár — parafzt, hogy 1795-ik-
ben, Aprilisnek és Májusnak hólnapjaiban, ezen leg-
bóldogabb Országnek környékeiből is számosan jöj-
jenek ide a' Pesti dunának partyaira a' szegény-
falusi lakosok, sőt a' birtokos urak is, a' szük-
ség és nyomorúság által kényszerítetvén, és hét's
nyóltz annyi árron vegyenek magoknak kenyér-
nek való életet. — El keseredett szívvel kellett
szemlélni a' szegénységet magának, öt annyi ár-
ron; mint annakelőtte, venni kenyeret, annyit,
a' mennyit kaphattak, zsákjaikat meg tölteni, és
a' falúkra vinni. — Ritka példa — ritka történet,
hogy a' falusiak vegyenek magoknak kenyérnek
valót a' városokban. Honnan vagyon, hogy egyet-
len egy éftendei terméketlenség miatt is illy nagy
szükség és nyomorúság uralkodhatik a' mi bóldog
és termékeny hazánkban. — Az 1794-ik és 1795-ik
éftendők olly tükrök, mellyekből mind a' birto-
kos urak és polgárok, mind kiváltképen a' falu-
siak tanulhatnak, hogy nem kell gabonás táraikat
és vermeiket az utólsó búza szemig ki üresíteni,
és el vesztegetni, hanem a' leg bóldogabb éften-
dőben is szorgalmatossan gondolkozni az illyetén
nyomorúságos történetekről.

*A' Gergely napkór új tanítványokat verbud-
ni, de annak palástya alatt köledálni szo-
kott falusi mestereknek és tanuló gyerme-
keknek tanúságokra.*

A' felső Saxóniai kerületben, a' Bayerfeldi
iskolamester Maj. 3-ik; 4-ik, és 5-ik napjain tart-
ván tanítványival együtt a' Gergely napi inneplést,
a' bé vett szokás szerént, imitt amott mind magá,
mind tanítványi írósvajas kenyérről, borral, serrel és
pálinkával meg vendégeltettek. A' Sachsenfeldi
mólnár különös betsületnek tartván magára néz-
ve, hogy őt is meg látogatták az oskola mester
és tanítványi, magát a' tanítót házába be hívta,
s különösen meg vendéglette, a' tanuló gyerme-

keknek pedig egy nagy palaszka pálinkát küldött ki, mellyből ki ki, annyit ivott, a' mennyi néki tettett, még is meg maradt belőle egy fél meszszelly. Ezt a' maradékot egy ottan lévő tudatlan afzfzony fzemélynek sok unizolására és kényszerítésére egy Sachsenfeldi átsmester 6 esztendősi fiaskájának kellett ki üresíteni, kinek gyenge agyvelőjét egyfzeriben el hatván az égetett italnak szesze, dél után 4 órakor nagy tántorogva csak ugyan haza mehetett. Mingyárt észre vévén az édes anyja tantorgó gyermekének baját, kaffé ital által akarta az égetett italnak szeszet fejből ki venni. A' kaffé készítése közben az ártatlan gyermek egyfzeriben le rohant a' földre, és nyavalya törésbe esvén, úgy öszve szoritotta ajakait és fogait, hogy lehetetlen volt az el készült kaffét torkába bé önteni. Azért is mingyárt egy seborvost hozattak szüléi *Schwartzenbergből*, a' ki meg vizsgálván a' veszedelmes betegségben lévő, egész éltető ereinek alkotmányát el bontatottnak, és így gyógyíthatatlannak lenni találta őtet, a' minthogy más nap, u. m. *Maj. 5-ikén* testének sok hánykodásai és öszve sugorodásai közt, ki is fújta ártatlanlelkét.

Ideje vagyon, hogy a' Magy. Kurir is jelentést tegyen a' Magyar Publikumnak, és azoknak az Erd. Olvasóinak, a' kik eddig, együgyű újság leveleinek olvasásában gyönyörködtek, az iránt, hogy a' jövő fél esztendőre is jelentvén magokat, küldjék bé az öt forintokból álló taksát, érdemes neveiknek, és azon postáknak, kiváltképen az utólsónak, mellyen járni kell az újságoknak; Izóros fel jegyzésekkel együtt, illetén rövid tizmet irván a' jelentő levél hátára: *Pro Magyar Kurir*, vagy *A' Magyar Kurirnak*. — A' kik viafz petsét alatt kívánnák az újságokat magoknak jártatni, az öt forint taksán felül 30 krajtzárt küldjenek a' Spanyol viafzért, és a' petsételönek

fáradságáért. Utóljára kéretetnek azok is, a' kiknek numerusai a' 33-ik darabnak utolsó lapján fel vagynak jegyezve, hogy ezen még folyó felosztendei restántiáról el ne felejtkezzenek; különben a' két osztendőtől fogva szenvedett kárvalás arra határoz meg engemet, hogy ki vévén azokat, a' kiket vagy személyesen esmérek, vagy fizetésben való készségek előttem tudva vagyonsenkinnek is előre való fizetés nélkül, nem szolgállok a' Magyar Kurirral. — Minden munkás érdemes a' maga munkájának jutalmára.

Mivel azoknak az Érd. Olvasóimnak, a' kiknek a' Magy. Almanakot más móddal meg nem küldhettem, a' Póstán már mind el küldöttem, jelentem, hogy a' 42 Kurirnak 659-ik lapján feljegyeztetett helyekre is mindenüvé küldöttem számos nyomtatványokat, mellyekből mind a' Magy. Kurirnak már eddig feljegyeztetett, és ezután feljegyeztendő olvasói ingyen, mind mások pénzben magoknak meg szerezhetik. Ezt a' kiadását Polynésianak, az az, e' világ ötödik részének summas históriája mindének előtt kedvessé teheti. A' hová még eddig a' nyomtatványok el nem érkeztek, bizonyossan el fognak érkezni, mivel már innen mindenüvé el indítottam.

Sopronban Titt. Rajtsch Péter úrnál vagynak le tételve, innen vitessek el magoknak a' 71. 102. 127. 133. 170. 248. 266. numerusú koperták alatt járó M. Kurirnak olvasói. — *Köszögön* Titt. Csöllyi István Pósta Expeditor úrtól a' 14. 98. 173. 184. 193. és 230. numerusúak. — *Szombathelyen* Titt. Zsoldos István Könyvkötő úrtól a' 15. 16. 17. 226. 247. 387. 410. 418. numerusúak.

A' több helyekre küldettekről, jövő póstán fogok jelentést tenni.